

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-03-03
Besvaras senast
2026-03-17

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:365 Situationen i Syrien

Den syriska konflikten har eskalerat dramatiskt under början av 2026, med våldsamma strider i Aleppo mellan den HTS-dominerade interimregeringen under ledning av den hårdföre jihadist Ahmad al-Sharaa och kurdiska styrkor knutna till de sekulära och västvänliga Syriska demokratiska styrkorna (SDF) samt dess säkerhetsenhet Asayish. Mellan den 6 och 9 januari utbröt intensiva beskjutningar med tungt artilleri mot de kurdiskdominerade stadsdelarna Sheikh Maqsoud och Ashrafiyeh, efter att regeringsstyrkorna utlyst evakueringar och förklarat områdena som "stängda militära zoner". Enligt oberoende källor som Reuters, Associated Press, Al Jazeera och BBC har striderna resulterat i många döda och skadade samt en massflykt av över 140 000 invånare. SDF har beskrivit attackerna som oproportionerliga och riktade mot civila mål, inklusive bostäder, sjukhus och infrastruktur, vilket väcker misstankar om kollektiv bestraffning och etniska rensningsförsök mot den kurdiska befolkningen.

Dessa händelser äger rum i ett redan spänt läge, efter att förhandlingar om att integrera SDF i nationella institutioner enligt en överenskommelse från mars 2025 har kollapsat. HTS, med rötter i al-Qaida, har upprepade gånger visat brist på tillit till kurdiska aktörer, trots löften om inkludering och skydd för minoriteter. Regimens ledare, Ahmad al-Sharaa, har en bakgrund i jihadistiska nätverk, inklusive kontakter med Islamiska statens (IS) ledare al-Baghdadi. Detta understryks av rapporter om öppen försäljning av jihadistflaggor och IS-symboler i Damaskus samt regeringssoldater som bär IS-flaggor på uniformerna. Regimen har inte attackerat bara kurder utan även andra minoriteter som alawiter, kristna och druser, vilket indikerar en systematisk politik av radikal islamism och förtryck.

Särskilt alarmerande är hanteringen av tiotusentals IS-terrorister och deras familjer, som tidigare hållits inlåsta i läger som al-Hol och fångelser som Shaddadi av de kurdiska styrkorna. SDF, som varit en nyckelallierad till västvärlden i kampen mot islamistiska extremister, spelade en avgörande roll i att besegra IS territoriella kalifat, inklusive befrielsen av Raqqa och segern i Baghuz 2019. Tusentals SDF-krigare offrade sina liv för att förhindra terrorgruppens återuppståndelse. Men efter regimens offensiver mot kurdiska områden har flera anläggningar övergivits, och hundratals fångar har rymt eller frigivits. Överenskommelserna från den 18 och 20 januari mellan den syriska övergångsregeringen och självstyret i nordöstra Syrien innebär att ansvaret för dessa farliga individer nu läggs på en regim som delar sympatier med deras

ideologi, en salafistisk organisation med tydliga band till al-Qaida och IS.

Utrikesminister Maria Malmer Stenergards välkomnande av dessa avtal (som uttryckts i svaret på skriftlig fråga 2025/26:391) är djupt problematiskt. Att stödja överlämnandet av IS-fångar till en sådan regim är naivt och riskerar att legitimera extremism, underminera SDF:s insatser och öka hotet mot regional stabilitet. Detta kan leda till spillover-effekter på Europa, inklusive Sverige, i form av ökad terrorism, radikalisering och flyktingströmmar. Vi har redan sett hur återvändande IS-anhängare utnyttjat asylsystemet eller illegala vägar för att ta sig hit, och med tusentals frigivna terrorister växer risken för attentat på svensk mark.

Denna utveckling kräver omedelbart agerande från Sverige. I stället för att uttrycka stöd bör regeringen kräva internationella garantier för minoriteters skydd, upprätthålla tryck mot den HTS-ledda regimen, verka för att kurderna behåller kontrollen över fångslägren och tydligt markera mot dess radikala karaktär. Skärpta gränskontroller, förbättrad underrättelseinhämtning från regionen och strängare identitets- och bakgrundskontroller för asylsökande från Syrien är nödvändiga för att skydda svenska medborgare. Historien har visat farorna med naiv tillit till salafistiska krafter – som under tidigare socialdemokratiska regeringar – och vi får inte upprepa dessa misstag. Stabiliteten i Syrien och säkerheten i Europa hänger på att vi prioriterar verklighetsbaserad politik framför illusioner om inkludering.

Mot bakgrund av ovanstående önskas utrikesminister Maria Malmer Stenergard svara på följande frågor:

Hur avser ministern att möta situationen i Syrien, och hur ser hon på det internationella samfundets respons?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren